

et gårdbidrag (udledning fra stalde, møddinger, ensilagestakke og mælkerum m.v.) og dels som et markbidrag (udvaskning mod

grundvand og vandløb). Herudover bidrager landbruget væsentligt med tilførsel af ammoniak til luften.

Hovedtallene for belastningen af grund- og overfladevand er:

	N tons pr. år	P tons pr. år	BI 5 tons pr. år
Ensilagestakke	2.000	300	40.000
Mælkerum m.v.	70	365	1.100
Gødningsoplæg	60.000	3.800	280.000
Gårdbidrag i alt (afrundet)	60.000	4.400	320.000
Markbidrag	200.000		
Skovbidrag	100		

Table 1: Landbrugets belastning med kvælstof, fosfor og organisk stof – hovedtal.

De vigtigste kilder til gårdbidraget er møddinger uden bund eller afløb til beholder, utætte ajle- og gyllebeholdere, markmøddinger, stakke af saftgivende ensilage og fejlbehandling eller teknisk fejl ved gødningsbeholderes pumper og spjæld.

Størrelsen af markbidraget afhænger af en lang række faktorer, bl.a. afgrøde, jordtype, dyrkningspraksis, herunder tidspunkter for

og mængden af tilført gødning.

Spildevandet stammer fra 4 hovedkilder, (1) kommunale spildevandsanlæg, (2) bebyggelse, som ikke er tilsluttet kommunale spildevandsanlæg, (3) industri, der udleder spildevandet direkte og (4) overfladeafstrømning, f.eks. fra befæstede arealer.

Nedenstående tabel viser sammenfatningen for NPO-udledningerne med spildevand.

Udledninger	Recipient	Nx1000 t pr. år eft. rens	Px1000 t pr. år eft. rens	BI5x1000 t pr. år eft. rens
Kommunale rensn.anlæg	Fersk	8,5	2,9	10,9
Spredt bebyg.	Marin	15,6	4,3	61,0
Sommerhuse	Overfl.rec.	1,3	0,45	5,2
Landsbyer	Jord	1,6	0,47	5,2
Industri	Fersk	0,15	0,2	0,2
(direkte)	Marin	4,2	3,2	41,0
(udsprøjtning)	Jord	0,9	0,25	8,8
Overfl.afstr.	Fersk og			
(befæst.ar)	Marin	0,8	0,1	1,7

(Amtskommunernes tal)

Udledningen af NPO fra dambrug er beregnet til følgende for alle dambrug:

N: 1.200–4.700 t pr. år

P: 235–700 t pr. år

Organisk stof (BI5): 2.400 t pr. år.

Landbruget er den største emittent af N til luften, ca. 100.000 tons pr. år. Denne emissi-

on stammer fra fordampning af ammoniak fra naturgødning.

Andre store emittenter er kraftværkerne (37.100 tons pr. år), trafikken (27.800 tons pr. år) og industrien (10.600 tons pr. år).

Fosfordepositionen via luften er meget lille, men kan have betydning for søer under særlige forhold.